Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp	Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022) BVO DRAN
Portefeuillehouder	A. Slob en N. Hubers
Zaaknummer collegevoorstel	ZS-406120

Beslispunten

1. De zienswijze op de ontwerp meerjarenbegroting vast te stellen en het bestuur van de BVO hiervan in kennis te stellen;
2. Kennis te nemen van de financiële consequenties van de ontwerp meerjarenbegroting voor de begroting van de gemeente.
3. Het toezichtsarrangement voor de BVO DRAN te wijzigen van arrangement 3 naar arrangement 2.

Samenvatting

De Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) heeft de meerjarenprogrammabegroting 2023-2026 aan de deelnemende gemeenten toegezonden. De gemeenteraden van de gemeenten worden in de gelegenheid gesteld om een zienswijze kenbaar te maken. In dit voorstel wordt geadviseerd akkoord te gaan met de meerjarenprogrammabegroting van de BVO DRAN.
Verder wordt de raad voorgesteld om de zienswijze op de meerjarenbegroting kenbaar te maken aan de BVO DRAN in bijgevoegde conceptbrief. Ook wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om aan de raad voor te stellen om op grond van de Nota Verbonden Partijen de indeling van het toezichtsarrangement te wijzingen.

Inleiding

De BVO DRAN is verantwoordelijk voor de uitvoering van het doelgroepenvervoer in de 18 gemeenten in deze regio, waaronder Lingewaard. Dit vervoer wordt uitgevoerd onder de naam AVAN. Lingewaard heeft al het doelgroepenvervoer ondergebracht bij de BVO DRAN, inclusief het leerlingenvervoer vanaf 1 augustus 2020.
De nu voorliggende ontwerpbegroting is een begroting waarin de gewijzigde begroting 2022 is geïntegreerd in de meerjarenbegroting 2023-2026.

De BVO DRAN biedt op grond van artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen de raden van de deelnemende gemeenten de gelegenheid hun zienswijzen kenbaar te maken over de ontwerpbegroting. Lingewaard is één van 18 deelnemende gemeenten. De zienswijze dient voor 18 juni 2022 verstuurd te worden aan het bestuur van de BVO DRAN.
Het bestuur van BVO DRAN stelt na het ontvangen van alle zienswijzen de begroting definitief vast met inachtneming van de ingebrachte zienswijzen. De begroting zal voor vaststelling worden geagendeerd in de bestuursvergadering van BVO DRAN van 7 juli 2021.
Bij dit voorstel is een concept-zienswijze(brief) gevoegd, welke is gebaseerd op de hierna genoemde argumenten en kanttekeningen.

Wettelijk kader of beleidskader

Het wettelijke kader bestaat uit de Gemeentewet, de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 16 van de Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie.

Wat willen we bereiken (beoogd effect)

De raad inzicht te geven in de ontwerp meerjarenprogrammabegroting 2023-2026 (inclusief gewijzigde begroting 2022) van de BVO DRAN. De raad inzicht te geven in de financiële consequenties hiervan voor de gemeente. De raad de gelegenheid te geven om de zienswijze hierover uit te spreken en kenbaar te maken aan het bestuur van BVO DRAN voor 18 juni 2022. De Lingewaardse meerjarenraming brengt minder stijgende kosten met zich mee dan de raming van de BVO DRAN, omdat wij rekening houden met ons te voeren beleid, werkelijke demografische ontwikkelingen en werkelijke ontwikkelingen in de zorg en onderwijs, zoals de verwachte leerlingaantallen.

Argumenten en alternatieven

1.1 Er ligt nu een ontwerpbegroting voor inclusief een begrotingswijziging 2022

In de gewijzigde begroting 2022 en de ontwerpbegroting 2023-2026 zijn de volgende zaken meegenomen:

- Uitgangspunten vastgesteld ten aanzien van prijs en hoeveelheid.
- De Coronaeffecten voor vraagafhankelijk vervoer zijn vertaald in de begroting 2022. Voor het routevervoer is uitgegaan van het feitelijk gebruik na de zomervakantie van 2021.
- Provinciale bijdrage OV-vangnet: er is rekening mee gehouden dat dit doorloopt tot 31-12-2021.
- De klantbijdragen Wmo-vervoer worden inclusief BTW verantwoord.
- Vraagafhankelijk vervoer wordt zonder BTW verantwoord omdat dit verrekenbaar is. Voor routevervoer wordt inclusief BTW verantwoord omdat dit niet compensabel is.
- De NEA-index die geldt voor al het vervoer bedraagt voor 2022 3,5%. Vanaf 2023 wordt gerekend met 2%, een langjarig gemiddelde. Gelet op de ontwikkeling van de brandstofprijzen is de vraag of dit voldoende is.
- De Wmo-subsidie over de jaren tot en met 2023 wordt geïndexeerd meegenomen. Deze subsidie stopt met ingang van 2024.
- De structurele BVO lasten worden geïndexeerd voor 2022 met 3,9%.
- De door het AB opgelegde taakstelling is in de MJB verwerkt.
- De kosten van het Call-center worden jaarlijks met 3,4% geïndexeerd.

De begroting is opgebouwd uit het programmaplan en de verplichte paragrafen. Het programmaplan bevat de volgende onderdelen:

- Vraagafhankelijk vervoer.
- Routevervoer (leerlingenvervoer, vervoer WMO-dagbesteding en vervoer Jeugdwet).
- Bestedingsplan.
- Overhead.
- Onvoorzien.

1.2 Op grond van artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen krijgt de raad de gelegenheid een zienswijze op de ontwerpbegroting kenbaar te maken aan de BVO DRAN.

De zienswijze dient voor 18 juni 2022 verstuurd te worden aan het bestuur van de BVO DRAN.
Het bestuur van BVO DRAN stelt na het ontvangen van alle zienswijzen de begroting definitief vast indachtig de ingebrachte zienswijzen. De begroting zal voor vaststelling worden geagendeerd in de bestuursvergadering van BVO DRAN van 7 juli 2022.
Bij dit voorstel is een concept-zienswijze(brief) gevoegd, die is gebaseerd op de genoemde argumenten en kanttekeningen. Aangezien de BVO DRAN in toezicht arrangement 3 is opgenomen, is ter kennisgeving de afrekening Financiële gegevens BVO DRAN 2021 (de concept-jaarrekening 2021) toegevoegd. Hieruit blijkt dat als gevolg van Corona er in 2021 minder is uitgegeven dan verwacht. In juli wordt de definitieve jaarrekening 2021 vastgesteld en ter kennisgeving aan de raad gestuurd.

2.1 De ontwerpbegroting heeft financiële consequenties voor de gemeente Lingewaard
Onder het kopje budget wordt uitgebreid ingegaan op de financiële consequenties van deze ontwerpbegroting voor Lingewaard. Hierna volgt de toelichting op de cijfers.

Er zijn 5 oorzaken van de stijgende uitgaven te benoemen:

I. Het wegvallen van de provinciale bijdrage OV-vangnet per 2022.
II. De groei van het aantal reizigers.
III. De gemeente heeft zich gecommitteerd aan Zero-emissie. Gemeenten, marktpartijen en andere organisaties, zoals de VNG, KNV en GNMI tekenden hiervoor een bestuursakkoord.
IV. De indexatie en: van 0% naar 9%
V. De BTW op het routevervoer.

2.2 De gevolgen worden aangepakt
Van de hierboven genoemde oorzaken is alleen de groei te beïnvloeden door de gemeente. Uit onder andere het onderzoek van de Taskforce zal blijken waar de mogelijkheden liggen om te voorkomen dat het volume meer toeneemt dan gewenst. Daarbij zal zeker gekeken worden naar de inzet van andere vormen van vervoer zoals vrijwilligersvervoer. De kilometergrens is inmiddels aangepast naar 1500 kilometer/jaar.
In onze gemeentelijke meerjarenbegroting gaan we dan ook niet van de groeicijfers van de BVO uit. De BVO rekent met stijgingen van 10% voor het Wmo-vervoer, 15% voor het Jeugdwetvervoer en 5% voor het dagbestedings- en leerlingenvervoer. Wij gaan uit van lagere percentages, die meer aansluiten bij ons eigen beleid en verwachtingen. We gaan met de vervoersorganisatie het gesprek aan om bij de volgende meerjarenbegroting uit te gaan van onze percentages groei.

3.1 Toetsing van het financieel en bestuurlijk risico laat zien dat het toezichtsarrangement kan worden aangepast van 3 naar 2
In de Nota Verbonden Partijen leggen we onder meer vast hoe het toezicht op een verbonden partij wordt vormgegeven. Naarmate de bestuurlijke en financiële belangen groter zijn, is het toezicht zwaarder.
De raad bepaalt welke mate van toezicht zij nodig acht. Dit bepalen we met behulp van een toetsingskader.

De BVO DRAN is een zuivere uitvoeringsorganisatie. De enige kosten die zij zelf kunnen beïnvloeden zijn de beheerskosten. Hun taak is om de uitvoering zo goed mogelijk te doen. Het beleid wordt volledig bepaald door de gemeente. Daarin leggen we vast wie voor doelgroepenvervoer in aanmerking komt. Dit voert de BVO uit. De BVO is ook niet in staat om zelf de kosten te beïnvloeden (met uitzondering van gezamenlijke inkoop en efficiënte uitvoering van het lokale beleid van Lingewaard). In bijlage 7 bij dit voorstel is de bestuurlijk en financieel risico geanalyseerd. De weging van de risico's leidt tot een gemiddeld risico. Op grond van de richtlijnen in de nota past hierbij het voorgestelde toezichtsarrangement 2.

3.2 ook bij een indeling in toezichtsarrangement 2 blijft de raad goed geïnformeerd over de gang van zaken bij de BVO DRAN
In de bijlage bij dit voorstel staat beschreven wat het toezicht in respectievelijk arrangement 2 en 3 inhouden. Ook in toezichtsarrangement 2 zijn er jaarlijks meerdere momenten waarop de raad wordt geïnformeerd.

Kanttekeningen

1.1 Er sprake is van een open einde systematiek.
De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een gemeente meer vervoer inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor de partijen die vervoer inbrengen. De BVO verstrekt periodiek overzichten, zodat de gemeente tijdig geïnformeerd is over de actuele stand van zaken.

2.1 De maatregelen van de Taskforce Lingewaard hebben invloed
De invoering van de kilometergrens in het vraagafhankelijk vervoer tot een maximum van 1500 kilometer per jaar levert een mogelijke besparing in de uitgaven op. Verder zal in 2022 door Lingewaard ingezet worden op het verder ontwikkelen van vrijwilligersvervoer.

2.2 De Indexering van de vervoerskosten is een risico.
Mede door de ontwikkeling van de brandstofprijzen en de geprognosticeerde inflatie zal sprake zijn van een forse indexatie voor 2023 (en verder). Deze ontwikkeling is benoemd in de risicoparagraaf, maar daarvoor zijn (nog) geen kosten opgenomen.

3.1 Mochten de risico's wijzigen in de toekomst dan wordt de indeling in het toezichtarrangement heroverwogen.
Verbonden partijen wordt periodiek geëvalueerd. Hierbij wordt ook toezicht meegenomen. Een andere indeling kan op dat moment, indien nodig, gerealiseerd worden.

3.2 Ook bij een indeling in toezichtsarrangement 2 blijft de raad goed geïnformeerd over de gang van zaken bij de BVO DRAN
Zoals te zien in de bijlage bij dit voorstel, zijn er ook in toezichtsarrangement 2 jaarlijks meerdere momenten waarop de raad wordt geïnformeerd.

Wat mag het kosten? (budget)
De voorlopige afrekening 2021 laat een overschot zien van ruim € 249.000. De verwachting is dat de definitieve afrekening niet hiervan zal afwijken. De afrekening vindt plaats op basis van het feitelijk gebruik. Als gevolg van Corona was het gebruik in 2021 fors lager dan verwacht. Zie hiervoor de bijlage.
De ontwerpbegroting 2023-2026 (inclusief wijzigingsbegroting 2022) BVO DRAN heeft in 2022 de volgende verwachte financiële gevolgen voor de gemeente:

Begroting 2022

Vervoer	Kosten plaats	Kosten soort	Dekking Lingewaard Structureel	Dekking Lingewaard Totaal	Begroting BVO Gewijzigd	Verschil Lingewaard vs BVO Gewijzigd
BVO – Beheerkosten	60660	43100	32.552	32.552	60.220	-27.668
Vraagafhankelijk vervoer (VAV)	60662	43102	692.907	692.907	807.453	-114.546
Eigen bijdrage VAV	60662	83400	-65.000	-65.000	-94.770	29.770
Routevervoer WMO	60661	43100	166.196	166.196	159.835	6.361
Routevervoer Jeugd	60664	43100	114.456	114.456	109.877	4.579
Leerlingenvervoer	60405	43100	963.914	963.914	947.588	16.326
			1.905.025	**1.905.025**	**1.990.203**	**-85.178**

In 2020 en 2021 is de kilometergrens in twee stappen verlaagd naar 1.500 kilometer per jaar. De effecten van deze maatregel zijn niet verwerkt in de gewijzigde begroting 2022 van de BVO DRAN. Deze zijn geraamd op afgerond € 85.000 per jaar. Het in de tabel begrote tekort 2022 ad. € 85.178 wordt hierdoor opgelost.
De uitkomsten van deze gewijzigde begroting 2022 zullen als een budgettair neutrale mutatie in de Turap 2022 worden verwerkt.

Het effect voor de meerjarenbegroting 2023-2026 is volgens BVO DRAN als volgt:

Vervoer	Dekking Lingew. Primair	Begr. BVO Primair 2023	Begr. BVO Primair 2024	Begr. BVO Primair 2025	Begr. BVO Primair 2026	Verschil 2023	Verschil 2024	Verschil 2025	Verschil 2026
BVO - Beheerkosten	32.552	60.251	65.366	66.318	66.318	-27.699	-32.814	-33.766	-33.766
Vraagafh. vervoer (VAV)	692.907	956.863	1.151.006	1.319.078	1.478.531	-263.956	-458.099	-626.171	-785.624
Eigen bijdrage VAV	-65.000	-106.436	-119.538	-134.253	-150.780	41.436	54.538	69.253	85.780
Routevervoer WMO	166.196	171.183	196.275	225.808	241.840	-4.987	-30.079	-59.612	-75.644
Routevervoer Jeugd	114.456	128.886	163.313	203.938	239.220	-14.430	-48.857	-89.482	-124.764
Leerlingenvervoer	963.914	1.014.867	1.162.264	1.338.707	1.433.755	-50.953	-198.350	-374.793	-469.841
	1.905.025	**2.225.614**	**2.618.686**	**3.019.596**	**3.308.884**	**-320.589**	**-713.661**	**-1.114.571**	**-1.403.859**

Procentuele afwijking t.o.v. onze begroting:

2022	-4,5%
2023	-16,8%
2024	-37,5%
2025	-58,5%
2026	-73,7%

De BVO DRAN gaat in de meerjarenbegroting uit van een forse groei:
10%/ jaar VAV
5 %/ jaar routevervoer
15%/ jaar jeugdvervoer
5 % / jaar leerlingenvervoer

De BVO DRAN heeft nog geen rekening gehouden met de door de gemeente Lingewaard genomen maatregelen. De beheerskosten van de BVO DRAN stijgen door de afbouw van de bijdrage in de kosten van de provincie. De provinciale WMO-subsidie daalt van € 86.782 in 2022 naar € 43.695 in 2023 en vervolgens nihil vanaf 2024.

Zero emissie
Rekening houdend met de door ons aangepaste percentages voor areaalvergroting worden de bedragen zero emissie vanaf 1 juli 2024 als volgt. Deze structurele bedragen zijn dus in de kostenstijging verwerkt.

Tabel: Invloed zero emissie op de kosten

Vervoer	Opslag zero emissie	2024	2025	2026
Vraagafh. Vervoer (VAV)	5%	24.676	51.094	53.680
Routevervoer WMO	15%	11.422	25.769	27.073
Routevervoer Jeugd	15%	9.277	19.398	20.776
Leerlingenvervoer	15%	62.694	142.106	144.948

Beleid gemeente Lingewaard
In de gemeentelijke begroting gaan we uit van lagere groeicijfers. Betaling vindt plaats op basis van het werkelijke gebruik. Dit kunnen we zelf beïnvloeden.

Vraagafhankelijk vervoer 3% i.p.v. 10%

Vanaf 2022 is de dorpsauto Bemmel van start gegaan. Dit is een aanvulling op het al bestaande vrijwilligersvoervoer binnen de gemeente. In Gendt is de Wielewaal actief. Een verdere uitbreiding van het vrijwilligersvervoer binnen de hele gemeente Lingewaard is de opgave voor 2022. Immers, 58% van alle ritten die Avan uitvoert, zijn korter dan 10 kilometer. Voor de ritten tot 15 kilometer gaat het om 79% van alle ritten. Inzet op vrijwilligersvoervoer biedt dus grote kansen om de stijgende uitgaven tegen te gaan.

Routevervoer 3% i.p.v. 5%
In onze prognoses gaan wij uit van de verwachte stijging van het aantal senioren in Lingewaard en de daarmee samenhangende groei van dagbesteding.

Jeugdvervoer 5% i.p.v. 15%
In onze prognoses gaan we uit van een stijging van 5%. Wij verwachte minder jongeren in verblijf en daarmee meer inzet op ambulante behandeling. We sturen actief op de inzet van andere vormen van vervoer dan jeugdvervoer via de BVO DRAN.

Leerlingenvervoer 0% i.p.v. 5%
Het leerlingenvervoer heeft het afgelopen jaar geen groei laten zien, er is ook sprake van krimp van het aantal leerlingen dat gebruikt maakt van het leerlingenvervoer. We blijven actief sturen op het gebruik van het openbaar vervoer.

Het effect voor de meerjarenbegroting 2023-2026 is als volgt:

Vervoer	Dekking Lingew. Primair	Begr. BVO Primair 2023	Begr. BVO Primair 2024	Begr. BVO Primair 2025	Begr. BVO Primair 2026	Verschil 2023	Verschil 2024	Verschil 2025	Verschil 2026
BVO - Beheerkosten	32.552	60.252	65.368	66.322	66.322	-27.700	-32.816	-33.770	-33.770
Vraagafh. vervoer (VAV)	692.907	838.363	953.251	1.028.862	1.082.882	-145.456	-260.344	-335.955	-389.975
Eigen bijdrage VAV	-65.000	-102.888	-108.200	-113.786	-119.661	37.888	43.200	48.786	54.661
Routevervoer WMO	166.196	169.650	190.684	215.340	226.237	-3.454	-24.488	-49.144	-60.041
Routevervoer Jeugd	114.456	122.891	141.728	162.105	173.615	-8.435	-27.272	-47.649	-59.159
Leerlingenvervoer	963.914	992.534	1.080.722	1.187.529	1.211.279	-28.620	-116.808	-223.615	-247.365
	1.905.025	**2.080.802**	**2.323.553**	**2.546.372**	**2.640.674**	**-175.777**	**-418.528**	**-641.347**	**-735.649**

Procentuele afwijking t.o.v. onze begroting:

2023	-9,2%
2024	-22,0%
2025	-33,7%
2026	-38,6%

In onze meerjarenbegroting wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de genomen maatregelen. Zoals al vermeld (zie kopje begroting 2022) is in 2020 en 2021 de kilometergrens in twee stappen verlaagd naar 1.500 kilometer per jaar. De effecten van deze maatregel ad. € 85.000 per jaar zijn verwerkt in de bovenstaande tabel.

De begrotingen 2023-2026 worden vergeleken met het basisjaar 2022. Er is dus nog geen rekening gehouden met prijsindexatie. Dit dient samen met areaalvergroting nog verwerkt te worden in onze meerjarenbegroting. De in de tabel gepresenteerde tekorten 2023-2026 zullen in onze kadernota/begroting 2023-2026 opgenomen worden.

Bij het bij routegebonden vervoer vanaf 1 juli 2024 een opslag van 15% is opgenomen voor meerkosten van de transitie naar zero emissie. Bij het vraagafhankelijk vervoer is deze opslag 5%.

Samengevat worden de kostenstijgingen tot 2026 van € 735.000 als volgt veroorzaakt:

Niet beïnvloedbaar:	
Indexatie	€ 222.000
Wegvallen bijdrage provincie	€ 87.000
BTW	€ 32.000
Zero-emissie	€ 246.000
Beïnvloedbaar:	
Groei	€ 148.000
Totaal	€ 735.000

De financiële gevolgen nemen we mee in de reguliere P&C-cyclus.

Communicatie en participatie

Na behandeling in de raad wordt de definitieve zienswijze verstuurd aan BVO DRAN.
De vastgestelde meerjarenbegroting van de BVO DRAN en de reactie/verwerking van alle zienswijzen zal de raad ná 7 juli 2022 ter kennisname worden aangeboden.

Wat gaan we daarvoor doen (voortgang)

17 juni 2022: Einde indieningstermijn zienswijzen (8 weken): elke gemeente dient de zienswijze ingediend te hebben bij de BVO DRAN.
7 juli 2022: Behandeling begroting 2023-2026 ter vaststelling in het bestuurlijk overleg van de BVO DRAN.

Duurzaamheid

N.v.t.

Bijlagen

Brief zienswijze MJB BVO DRAN
Aanbiedingsbrief ontwerp MJPB 2023-2026 inclusief gewijzigde begroting 2022
Ontwerp MJPB 2023-2026 inclusief gewijzigde begroting 2022
Concept 2021 afrekening financiële gegevens BVO DRAN 2021
Concept-raadsbesluit
Toetsingskader toezichtarrangement verbonden partijen.
Overzicht beschrijving toezichtarrangementen

Bemmel, 17 mei 2022

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,
de secretaris, de burgemeester,

drs. I.P. van der Valk dr. P.T.A.M. Kalfs